

Říká se, že to je nejspíš do kamene vytesaná podoba keltského boha. Jak málo toho ale víme o nedávné minulosti, natož o době, od které nás dělí mnoho století... Co když to bylo jinak?

Opuková hlava

Slunce sotva vystoupilo na začátek své každodenní pouti a ve vesnici už bylo nezvykle živo. "Co se děje?" mhouřil oči zpod kožešinové příkrývky osmiletý pihovatý kluk. Matka, která kolem jen rychle proběhla s ošatkou dobře nakynutého chleba, mu neodpověděla. O moc víc si ho nevšímal ani sestra Eimhir, jen na něj ve spěchu zasyčela, ať vstává a nevyspává - a kamsi zmizela.

"Ty ještě ležíš? No, tak, vstávej," začal ho za chvíli z vyhřátého lůžka nekompromisně vyhánět i jeho bratr Brianan. "Co všichni tak blázníte? Ptáci sotva začali zpívat!" "Brane, ty jsi zapomněl? Dneska přece přijede návštěva ze Searcova hradiště. " No jo," plácl se rukou do čela Bran: "to se mi úplně vykouřilo z hlavy jako dým obětních ohňů." "Tak na ty běž rovnou nachystat dřevo, a pak se spěchej obléci do slavnostního!"

Za chvíli i Branovým přičiněním vyrostlo uprostřed osady sedm vysokých sloupů z dubového dřeva. Všude panovala nervozita a napětí. Nebývalo často, že by tu měli hosty. Bran ani jeho vrstevníci něco takového za svůj život dokonce vůbec nepamatovali. Ano, jejich osadu pravidelně navštěvovali Kelti z blízkého hradiště, ale tam měl každý nějakého příbuzného a kromě rodinných vztahů je spojovaly i společné oslavy bohů a příprava velkých svátků. Takže na jejich návštěvách nebylo nic mimořádného. A jinak? Párkrát do jejich vesnice zavítali kupci, někdy i s menší družinou, a občas i osamělí lovci, kteří zabloudili při potulce krajinou. To bylo všechno. A teď najednou taková návštěva! Z kraje vzdáleného chůzí víc dnů, než je prstů na ruce! Děti neskrývaly svou zvědavost, ale i na dospělých bylo znát rozechvění.

"Přijedou, až stín zakryje orla," přiřítit se s novinou náčelníkův synek, který to vyslechl doma. Všichni se hned podívali na velké sluneční hodiny, jejichž okraje v přesných rozestupech lemovaly skulptury zvířat. Orel? Druhé zvíře poté, co bude slunce přímo nad hlavami. Takže už za chvíli. Všech se zmocnilo vzrušení. Představivost ještě přižívovali strážci, kteří se vrátili z okolních kopců a popisovali počet i nádheru celé výpravy.

Skutečně velká událost. Dnešní příjezd Searcovy družiny byl ohlášen už před dvěma úplňky a málokdo se více zamýšlel nad tím, co je důvodem jejich návštěvy. Nijak vřelé vztahy mezi oběma hradišti nepanovaly, ale ani nepřátelské. Důvod k obavám tedy snad nebyl. A slavnost k jejich uvítání aspoň náležitě rozčeří rutinu všedních dnů. Zamýšlel se málokdo, ale někdo přece. Třeba náčelník osady Fearghas. Spíše ostražití byli i druidové a stařešinové, ale nikdo o svých úvahách nemluvil před ostatními.

Stín na slunečních hodinách jakoby se ten den posouval nezvykle pomalu... Ale pak to konečně přišlo. Na strážních věžích vyvěsili zapálené pochodně a ozval se táhlý zvuk rohu. Vzápětí ho

vystřídalo rytmické bubnování z vesnice. Searcovci jedou! Už jsou na dohled - a to se stín dotkl stěží orlova zobáku.

K bubínkům se přidaly píšťaly, a když první návštěvníci vjížděli branou, ozval se sborově mručivý nápěv beze slov, prastará melodie, kterou zdejší lidé vzdávali hold příchozím.

Nejprve projeli mezi dřevěnými palisádami ve třech řadách válečníci na pozdrav s tasenými meči. Poté náčelník Searc se svými poradci a kněžími, za nimi opět tři řady ozbrojených bojovníků. Uvítání bylo velkolepé. Účastnili se ho všichni z osady, od nemluvnat po letité kmety. Po vykonání společných obětin se konala velká hostina, rožnili se kanci, drůbež, tančilo se, popíjelo, dobrá nálada byla.

Jen v náčelnickém domě se řešily vážnější věci. Searc si vyžádal s Fearghasem řeč mezi čtyřma očima, a to, co se dozvídal, se náčelníkovi pranic nelíbilo. Na jejich území pronikají z východu noví lidé, je jich už několik skupin a searcovci s nimi už měli několik střetů. Sice útoky odrazili, ale nepřátel přibývá a stávají se hrozbou pro všechny Kelty. Jsou to zatím kapky deště, které se co nevidět mohou slít v pořádný liják.

Searc by rád řešil situaci co nejdříve a s Fearghasem chce domluvit společný postup, přece jen jsou švagři a komu už věřit, když ne rodině? "Ano, ale jak řešit?" "Většinou bývají tři cesty, Fearghasi, což ty jako moudrý muž jistě víš. Spojenectví, válka, nebo poplatek za mír." "Co z toho navrhuješ?" "To první, druhé řešení má nejistý výsledek a nastupuje, až když selže první bod. Navíc naši druidové před bojem s nimi varují... A na třetí řešení je vždycky času dost." "Co jim nabídneme na důkaz přátelství? Šperky, kovy, kožešiny?" "Ano, ale hlavně ženy, výměna našich sester a dcer bude zárukou spojenectví na další pokolení." "Zárukou? Spíš příslibem. Ale co je to za lidi? Nomádi? Nechci, aby naše ženy strádaly." "Nezdá se, že by si žili špatně, však uvidíš sám, pokud s námi vyrazíš za jejich pohlavárem."

Fearghas souhlasil, a když se za tři dny hotovil Searc s průvodem na cestu zpátky, připojil se k němu s několika svými bojovníky. Do vaků naložili spoustu krásných ozdob, zejména proslulé švartnové náramky, ale také zlaté, bronzové a železné nákrčníky, náhrdelníky, nápažníky, nánožníky, náušnice, spony, přezky i ozdoby do vlasů, dále tkané látky i zdobenou keramiku, vše nejlepší jakosti. A pak už koně s jezdci i nákladem darů vyrazili v dál.

Dny mýjely, život v osadě se vrátil do zaběhnutých kolejí a nic nenasvědčovalo tomu, že by se cosi mělo měnit. Jen druidové se tvářili znepokojeně a mrmlali něco o špatných znameních. A měli pravdu.

Fearghas a jeho družina se vrátili sklesle a se špatnou zprávou. Těch cizinců je opravdu hodně a směřují pořád západněji. Bylo by dobré si je zavázat a mít z nich přátele. Jenže keltské dary je nezajímaly a manželky si vybírají dle svých zvyklostí pouze mezi svými. Jejich pohlavár mluvil směle - že prý mezi nimi bude panovat mír, když jim do příštího úplňku dodají hlavy svých náčelníků. V davu to zašumělo - neslýchané! Takže to znamená jediné - boj. Chuti k tomu měl každý pramálo, přece jen žili již celou generaci v míru a uměli spíš zorat brázdu, odchovat tele, vykroužit hrnec, nebo vytvarovat torques, než vládnout zbraní. Ale doba se mění, a tak se musí měnit i lidé. Takovým neslýchaným a zpupným požadavkům se nelze sklonit.

Náčelník Fearghas, i když to na sobě nedával znát, byl sklíčený nejvíc. Kdyby šlo o život kohokoliv z vesnice, neváhal by velet k boji. Jenže, jde o jeho hlavu, má právo vést kvůli sobě své lidi do střetu, ve kterém nejspíš řada z nich zahyne? Na vlastní oči viděl sílu té cizí družiny.

Jenže naservírovat svou hlavu někomu na stříbrném podnosu? Brr, z té představy běhal mráz po zádech.

V osadě to hučelo jako ve včelím úle. Muži se chystali do boje, zkoušeli dlouho nepoužívané zbraně, ženy pro ně připravovaly zásoby potravy na dlouhou cestu.

Náčelník potřeboval být chvíli sám, vydal se ke skalám, opřel se o kmen bělokoré břízy, seděl, přemýšlel a asi ho ukolébalo z dále se linoucí rytmické poklepávání kladivem, protože usnul. Sám nevěděl, jak dlouho spal, když se mu do snu vloudila neodbytná představa, že na něj někdo upřeně hledí. Otevřel oči. Kousek od něj seděl v podřepu Bran a díval se, jak spí. "Co se děje, Brane?" "Chtěl jsem s tebou mluvit." "Jestli se ucházíš o účast v boji, říkám předem ne. Jsi ještě moc mladý. Ani můj syn nejede." "Já vím," vážně přikývl chlapec: "Něco jsem ti ale přinesl." Šáhl za záda a vytáhl cosi překryté látkou a podal to Fearghusovi. Muž si předmět nedůvěřivě potěžkal a sejmul šátek: "Co to je?" Koukal se do mužské tváře vytesané ze zdejší opuky. Ten člověk mu byl nějak povědomý. Ach ano, ten účes, natočený knír, charakteristický úsměv - vždyť to je on sám! "To jsem já? Děkuji, ale proč?" najednou mu to došlo: "Dokázal bys ještě vytesat hlavu Searca? Brane, kdyby tak tohle vyšlo!"

A ono to vyšlo. Pohlavára splnění úkolu pobavilo a uznal jeho platnost. Po dobu života pamětníků této dohody byl tak mezi oběma národy domluven mír. Fearghasovu opukovou hlavu poslal po vyslancích zpátky - ovšem rozbitou na čtyři kusy na stvrzení dohody.

Kamenná hlava se na paměť tohoto vítězství beze zbraní uchovávala v osadě ještě řadu let, až ji stejně jako tento příběh překryly nánosy zapomnění.